

[Margrete Auken]

for at stoppe havafbrænding af kemisk affald. Ifølge den danske havmiljøpolitik er havafbrænding forbudt, men mange lande tillader det stadig. Arbejdet på at vinde denne sag skulle gerne have fremgang.

Også i en række andre miljøsager er Danmark i spidsen, men jeg har nævnt disse tre, fordi de alle har forbindelse til vores problemer i Østersøen. I Østersøkonventionen er al dumpning forbudt, og den lov skal overholdes. Prøv at forestille jer virkningen, hvis vi alligevel ser igennem fingre med dumpningen, når den først foregår hjemme hos os selv, hvor reglerne oven i købet er strengere. Var jeg leder af den engelske forhandlingsdelegation til Londonkonventionen, ville jeg imødesee festlige dage på de næste møder, når danskerne skulle hænges ud for dobbeltmoralen. Eller tænk, hvis de planer, der har været luftet om at støbe gassen ind i beton og lægge den et eller andet sted i havet, nåede frem til amerikanerne: nå, så danskerne mener ikke, at havdeponering er dumpning, hvis det bare foregår hjemme hos dem selv. Det ville være yndigt. Man kan ligefrem høre, hvordan champagnepropperne ville springe i den amerikanske atomindustri.

Eller hvis vi tillod destruktion af gassen til søs. Så kunne vi godt skyde en hvid pind efter alle ønskerne om at få stoppet havafbrændingen inden for Oslokonventionen. Eller hvis vi fortsatte med, som forsvarsministeren åbenbart ønsker, at brække nødrretsbestemmelserne af led, så de kom i rutinemæssig anvendelse. Munden ville være lukket på de danske delegationer til møderne i de internationale konventioner, og de små fremskridt, der her er gjort, ville være tabt. Vi ville blive bombet tilbage til 1970-stadiet. Det kan hverken vi eller vore efterkommere være tjent med. Og miljøministeren skal have ros og tak for at have holdt dette fast op imod den forsvarsministerielle arrogance og ulovlighed.

Men hvordan håndterer de andre lande under Østersøkonventionen dette problem? Så vidt vi kan læse os til det i det materiale, vi har fået tilsendt, og som fru Anne Grete Holmsgård har fået gennem aktindsigt, tyder en del på, at de knap nok kender det. Det er i høj grad et dansk problem. Det er dog værd at mærke sig, at svenskerne har fastlagt en ganske skrap politik, hvor alt opfisket skal på land, hvis kystbevogtningen kommer

til stede, uanset hvad der er i bomberne. Måske er svenskerne lidt uforsigtige, hvad angår fiskernes håndtering af bomberne. I betragtning af, at de eneste ulykker, vi kender med sennepsgas, stammer fra direkte berøring med gassen – og der er faktisk sket 200 ulykker – finder vi nok, at de regler, miljøministeriet hos os har insistet på, om, at sennepsgassen kun må håndteres af eksperter, er mere forsvarlige end de svenske bestemmelser om, at fiskerne selv må vippe den gas over bord, der er havnet oven på dækket.

Det er også værd at mærke sig, at vesttyskerne er på linje med miljøministeren. I et brev fra den vesttyske miljøminister Zimmermann af 8. oktober i fjor til vores miljøminister skriver han:

»Jeg er ligesom De af den opfattelse, at dumpning af kemiske krigsmidler i havene under alle omstændigheder bør undgås, hvilket også udelukker endnu en nedsænkning af giftgasfund, som stammer fra anden verdenskrig.«

Og senere i brevet står der:

»Også ud fra et miljømæssigt synspunkt er en central destruering af giftammunition efter udskillelse af sprængstoffer at foretrække fremfor en varig deponering.«

På dette punkt er vi så for en gangs skyld enige.

Tyskerne har flere gange erklæret sig villige til at hjælpe os, men forsvarsministeren vil ikke ud med de fællesaftaler, og når vi spørger, hvad de går ud på, smider han en røgbombe ud, så det næsten er umuligt at se, hvad sagen forestiller. Fru Anne Grete Holmsgård vil i sit indlæg komme nærmere ind på hele forsvarsministerens behandling af sagen og af os i miljøudvalget, men en enkelt lille vinkel har jeg lyst til at trække frem.

Hvis ministeren selv troede på, at den største risiko er sprængfaren, hvor vi altså mener, at gassen er det farligste, hvilket også de hidtidige erfaringer klart peger på, hvis han altså virkelig troede på, at sprængningsrisikoen var den største trussel, så burde regeringen omgående have indført fiskeriforbud i området. Jeg er ked af, at statsministeren ikke er her og hører det, for jeg har indtryk af, at statsministeren ikke kender sagen. Det kunne jeg høre af de bemærkninger, der kom derfra. Fiskernes liv og helbred er virke-